

מייצרת מסך

אביגדור ליברמן או דיוויד לינץ' - הגיבורים האמיתיים בציוירה של אורן בן מורה הם צעבי הפנדה. רות פתיר

אחד כך אני מכניסה את הדימויים לטאנר ובכל פעם שולפת תמונה אחת. כשאני מגיעה אל התמונה כדי לצויר אותה, אני כבר לא זוכרת מה המקור וגם לא מנסה להיות נאמנה לו."

למה זרועות קולנוע?
 "אני מתעניינת בטמור האסתטי של שקיים בקולנוע וגם בציורים. כשאנחנו רואים חלל על המסך הוא נראה שטוח כי הוא מראש תפאורה ולא באמת קיים. היום אני מקבלת את זה שאני ציוירת, אבל אם יש תחום אחד שהייתי רוצה לתגמט בו זה קולנוע."

המוטיב הקולנועי אמנם תמיד היה נוכח בעבודתה של בן מורה, אבל תערוכת הציורים החרישה מעריה על התפתחות בכל הקשור לשאלות מעולות מהצד עצמו - היא צברה ניסיון עם השנים ומנהלת בחופשיות רבה יותר מול מקורות ההשראה. את התפתחות היא מייחסת לתוכנית של מסך נהג, שבמסגרתה שרתה עם בן זוגה האמן צדד בחנוכה באקדמיה לאמנות בישראל, ורננה "החשמלי" להרכב ציור, ובעיקר למסורת של ציור שמאור קשה לראות בארץ."

מה היריד?
 "הציורים שאינתי היו של מסורת אמיתית של ציור, ציור שהוא לא רל ולא על חייבים אלא מסך ציור שאינו מתגבל ומורה מעצמו. הם רבתי שבציוירת

צ'צ'ים ירוקים וחוגניים מצוירים בצבעים עזים. אפלולית של חדר מלון אוניברסי. מרוכבים מאיימים בנחות ח'ר'לי. ברוכים הבאים למסדריו של אורן בן מורה, בקומת המרתף של בנרות האסונים בשכונת פלורנטיין בתל אביב. במרכז מנחות אקוסטיות מתוחות מלאות בניר שטן חצי משומשים, וגיליונות הנייר על הקיר, חלק מהם ערוין בתהליכי עבודה, מראים באור הקלוש שטנעו מתגן הסטור לכניין.

בסוף השבוע נפתחה תערוכת יחיד גדולה של בן מורה, בת 29, בגלריה נגא. בתערוכה "מלונות" היא מציגה 12 ציורים בגדלים משתנים, המגוונים עד לרוחב של שני מטרים. זו אינה תערוכת היחיד הראשונה שלה: לפני ארבע שנים, בשנה השלישית של לימודיה במדרשה בבית ברל, פרסמה של אביגדור ליברמן ציוירת משך את השמלת לב של האוצר 'הושע' סטון. הוא הוכיח אותה להציג תערוכת יחיד בגלריה 'החרש והרע' שפתח בגן החשמל יחד עם רועי 'צ' צ' אר. היא היא נקראת 'דוב פנדה', ודיוקנו של השר היה

אורן בן מורה. כבר לא מציירת ונחות

רציתי לפעול מתוך המגבלות שהפנדה חייבה אותי להן, שזה שטיחות, חוסר שכבתיות ועבודה על בני השטח

שרוצה להיות מוחיבת למרוים, אני ציוכה לשנות גישה ולברוק כל פעם את הציויר הבודד, או החלתה לעבוד בצורה אחת."

מאז שהזרית מנרמניה, לפני שנה וחצי, אפשר לטעו בציורים עקבות למפרשות ולצבעי שטח, שאולי ימכרו יום אחי לציורים מסודרים יותר של שטן על בד. היא מושפעת מעבודתו של הציויר הבריטי המבוגר פרנסיס פיקון, שהיה ידוע כשילוב בין אקספרסיוניזם למוריאליזם. גם בטיפול של בן מורה באובייקטים המצוירים וברצויות נראית אותה מריחה חזקה והסטיסטית את הרחוק.

לפני כשנה קיבלה מסדרון 'בנרות האסונים' המעניקים חללי עבודה מוכשרים לאמנים נבחרים. השנה תפרסם שהציוירה הודיעה על גירת המרכז, אבל לאחרונה נודע שהחלל לא ייסגר אלא יעבור למקום חדש במתחם קלישר שלידי שוק הכרמל. 'הכניסה לברנרות שחרת אותי', היא אומרת. 'היה לי מאור קשה בלי מסדרון, כי רק במסדרון ניתן ללמוד הרגלי עבודה. המעבר לברנרות אפשר לי להתבונן על העבודות במקביל, לתלות אותן על הקירות ולהתבונן וכן להאריך את משך העבודה על ציור. פעם הייתי 'מצוירת ובורחת', השיגו שקה לי כאן הוא שאני מתמודדת יותר עם העשייה."

תלוי בחלון הראווה. סימן ההיכר של בן מורה - ציור בניריו מפרה שטכניים לגמרי את כל משחק הנדירות הגדולים - משוים לעבודות שטיחות והיעדר עומק, אך גם עושר רב וטקסטורות מעניינות על פני השטח.

"את העבודה במגרה החלתמי ממשותט שהיו לי על ציור", היא אומרת. "רציתי לפעול מתוך המגבלות שהפנדה חייבה אותי להן, שזה שטיחות, חוסר שכבתיות ועבודה על פני השטח. וזה גם עבודה פיזית מאוד על משטח גדול כגון קטן. בניגוד לפנדה יש אימויות של מיסוד, היא מייצרת מסך. תחושה של משהו שהוא מכיל מומין. מבני אני מרבה בציורים לציויר חלונות ופתחים שאמורים לייצג עומק ולמשוך את הצופה מניחה, אבל בפועל זה לא עובד."

רוח הדימויים לציורים מגיעים מהקולנוע האמריקאי: היא חובבת גדולה של דיוויד לינץ', משיבה לא מפתיע בתחומים מכישרונו של הממאי להגרים חללי תרעה מתעניינים במסרית מלחות.

הסגנות מסרטי נעשות באמטיקה ריאליסטית או היפר ריאליסטית ובצבעוניות מטעם מעיקה, מרוכבים שאפשר לטעו גם בציורים של בן מורה. ההשראה גרבה בעיקר בשימוש אנוניסי בצבע החשוך, וציויר אחד אפילו קל לזהות סגנה מהמסר 'מלוולנד רייב', "אני רואה מרטין ועצמלת את המסך במכללה פשוטה.

"מלונות" בגלריה נגא, אחד המסך 60, 70, אביב, 27.27 יוניאר

